

طب ورزشی _ بهار و تابستان ۱۳۹۱
شماره ۸ - ص ص : ۴۷ - ۳۵
تاریخ دریافت : ۱۳ / ۰۶ / ۹۰
تاریخ تصویب : ۱۴ / ۰۲ / ۹۱

بررسی مقایسه‌ای راستای ستون فقرات و آسیب‌های تنہ در کشتی گیران آزاد و فرنگی

۱. سیامک امیریان^۱ - ۲. بهمن میرزایی^۲ - ۳. سید حسین حسینی

۱. کارشناس ارشد دانشگاه گیلان، ۲. دانشیار دانشگاه گیلان، ۳. دانشجوی دکتری دانشگاه بوعالی سینا همدان

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی مقایسه‌ای راستای ستون فقرات و آسیب‌های تنہ در کشتی گیران آزاد و فرنگی انجام گرفت. بدین منظور ۱۰۰ کشتی گیر آزاد و ۱۰۰ کشتی گیر فرنگی انتخاب شدند. آسیب‌های قسمت‌های مختلف تنہ از طریق پرسشنامه مخصوص بررسی شد. همچنین از هر سبک کشتی ۵۰ نفر برای ارزیابی راستای ستون فقرات با استفاده از دستگاه اسپاینال موس انتخاب شد. اندازه زاویه کرانیوورتبرال با استفاده از عکس برداری از نمای جانبی سر و گردن و به کمک نرم‌افزار اتوکد به دست آمد. داده‌های بدست آمده با آزمون t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که آسیب گردن در کشتی گیران آزاد به طور معنی داری بیشتر از کشتی گیران فرنگی است ($P=0.035$), با وجود این، شکستگی دنده ($P=0.033$) و اندازه زاویه کرانیوورتبرال ($P=0.048$) در کشتی گیران فرنگی به طور معنی داری بیشتر است. اما در آسیب‌های عضلانی، مفصلی و جراحت ناحیه پشت و کمر و نیز زاویه کیفوز و لوردوز بین دو گروه تفاوت معنی داری مشاهده نشد ($P>0.05$). براساس نتایج تحقیق حاضر باید در نحوه اجرای فنون کشتی آزاد آموزش بهتری داده شود، زیرا یکی از عوامل آسیب گردن، اجرای ناقص زیرگیری‌ها و سایر فنون است که موجب گیر افتادن گردن در دستان حریف می‌شود. همچنین باید به فرنگی‌کاران آموزش داده شود تا برای لیفت کردن حریف با خم کردن زانو عضلات چهارسر را به جای بازنده ستون فقرات به کار گیرند.

واژه‌های کلیدی

آسیب، راستای ستون فقرات، کشتی آزاد، کشتی فرنگی، تنہ.

مقدمه

بررسی علل وقوع و نحوه پیشگیری از صدمات ورزشی همواره بسیار مهم بوده و بخش بزرگی از تلاش‌های متخصصان و محققان را به خود اختصاص داده است. این گونه تحقیقات در راستای کاهش هزینه‌های درمانی و ارتقای عملکرد ورزشکاران و سطح سلامت جامعه انجام می‌گیرد. در این میان توجه به عوامل خطرآفرین و آسیب‌زا در رشته‌های ورزشی و راههای جلوگیری از آسیب و کاهش خطرهای ناشی از این عوامل همواره مد نظر متخصصان ورزش بوده است. داشتن وضعیت بدنی نرمال و مناسب یکی از نیازهای ضروری انسان است، چگونگی وضعیت بدنی در بزرگسالی به عادت‌های وضعیتی افراد در کودکی بستگی دارد(۱۱). این نیاز در ورزشکاران اهمیت بیشتری دارد زیرا اجرای حرکات متواالی مربوط به آن ورزش طی مدت طولانی سبب تغییراتی در راستای بدن ورزشکار می‌شود(۲).

توجه به نقش و اهمیت ورزش کشتی، به ویژه از نظر قهرمانی و کسب مقام برای کشور و نیز پیشینه تاریخی و پهلوانی آن در جامعه ایرانی، ضرورت مطالعات علمی و پیمایشی را بیش از پیش نمایان می‌کند. به دلیل شیوع زیاد آسیب در میان کشتی‌گیران آزاد و فرنگی و عدم وجود اطلاعات جامع در مورد این آسیب‌ها در سنین بالا، بررسی مقایسه‌ای کشتی‌گیران آزاد و فرنگی بیشتر از ۱۸ سال ضروری به نظر می‌رسد. زیرا عدمه تحقیقات گذشته در مورد آسیب‌های کشتی‌گیران در دیبرستان‌ها اجرا شده و کمتر مقایسه‌ای بین این دو سبک انجام گرفته است(۴). همچنین بررسی راستای ستون فقرات کشتی‌گیران آزاد و فرنگی ضروری به نظر می‌رسد، زیرا ستون فقرات کشتی‌گیران در فنون مختلف تحت فشارهای مکانیکی زیادی قرار دارد و احتمال می‌رود که بر اثر تکرار زیاد تمرینات مشابه، تغییراتی منفی در ستون فقرات آنها ایجاد شود(۷). تحقیقات هم نشان داده است که افزایش سطح فعالیت‌های ورزشی، در بعضی از رشته‌های ورزشی سبب افزایش ناهنجاری ستون فقرات می‌شود(۱۰).

افزایش فشار مسابقات و تمرینات سبب ایجاد خستگی و آسیب در کشتی‌گیران می‌شود. از این رو آشنایی کشتی‌گیران با آسیب و سازوکار آن می‌تواند در جلوگیری از این آسیب‌ها مفید است. تحقیقات گذشته در زمینه آسیب‌دیدگی کشتی‌گیران به چند سال قبل بومی‌گردد و طی این سال‌ها قوانین کشتی دستخوش تغییرات بسیاری شده است که از این موارد می‌توان به مدت زمان مسابقه کشتی اشاره کرد که نسبت به گذشته کوتاه‌تر

شده است. این عامل موجب تسريع اجرای فنون می‌شود و در نتیجه امکان آسیب‌دیدگی را افزایش می‌دهد. از طرفی مسابقات هر وزن در یک روز به اتمام می‌رسد و این فشردگی، امکان وقوع آسیب را افزایش می‌دهد(۷).

توجه به برخی تحقیقات مربوط به آسیب‌های کشتی گیران ضرورت پژوهش حاضر را آشکارتر می‌کند. رجبی و همکاران(۲۰۰۷) وضعیت کیفوز ۳۰ کشتی گیر آزاد و ۳۰ کشتی گیر فرنگی را بوسیله الکتروگونیومتر مورد بررسی قرار داده و آن را با گروه غیرورزشکار مقایسه کردند. آنها کیفوز کشتی گیران آزاد، فرنگی و گروه کنترل را به ترتیب ۲۴، ۳۰ و ۲۷ درجه اعلام کردند و نشان دادند که کیفوز کشتی گیران آزاد بیشتر از کشتی گیران فرنگی و گروه کنترل است(۱۲). در رشته‌های ورزشی دیگر نیز تحقیقات مشابهی انجام گرفته است، اسفان مولرن و همکاران در بررسی ستون فقرات ژیمناست‌ها دریافتند که ناهنجاری‌های لوردوуз و کیفوز در این ورزشکاران بیشتر از افراد عادی جامعه است(۱۴). یارد و همکاران^۱(۲۰۰۸) در بررسی مقایسه‌ای آسیب‌های کشتی گیران آزاد و فرنگی، در مجموع ۱۳۸ آسیب را گزارش کردند. کشتی گیران آزاد نسبت به فرنگی کاران بیشتر آسیب دیده بودند. بیشترین آسیب در کشتی گیران آزاد کار نسبت به فرنگی کاران آسیب زانو بود و در فرنگی کاران آسیب‌های آرنج و سر و صورت بیشتر از آزاد کاران بود. بین آسیب‌دیدگی کشتی گیران آزاد و فرنگی از لحاظ آماری تفاوت معناداری مشاهده نشد(۱۶). مطالعه پنج ساله روی کشتی گیران دانشگاه ماساچوست نشان داد که از بین ۱۲۹ کشتی گیر مورد مطالعه، ۷۰ نفر آنها ۹۰ نوع آسیب مختلف را متحمل شدند که زانو ۱۸ مورد، شانه ۱۶ مورد، سر و صورت ۸ مورد، آرنج ۷ مورد، مج پا ۴ مورد و دست و انگشتان ۵ مورد را شامل می‌شدند(۹).

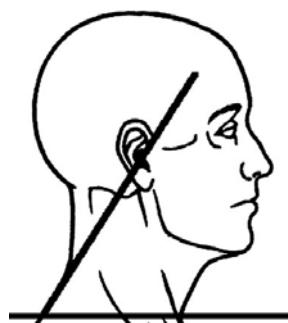
با وجود تحقیقاتی که در مورد شیوع ناهنجاری‌های وضعیتی و نیز مطالعه ارتباط میان آنان با یکدیگر در برخی رشته‌ها صورت گرفته است، در رشته کشتی تحقیقی با اهداف مذکور اجرا نشده است. با توجه به فشار زیادی که بر روی ستون فقرات کشتی گیران وجود دارد، به خصوص هنگام اجرای فنون پرتاپی که نیازمند کدن حرفی از روی زمین است و همچنین هنگام نشستن در خاک حریف، که فشار زیادی روی ستون فقرات ایجاد می‌شود(۹)، محققین این نیاز را احساس کردند که باید به بررسی وضعیت و آسیب‌های ستون فقرات این ورزشکاران بپردازنند. بنابراین تحقیق حاضر به منظور بررسی مقایسه‌ای آسیب‌های تنہ کشتی گیران آزاد و فرنگی و ارزیابی راستای ستون فقرات آنها اجرا شده است.

روش تحقیق

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کشتی گیران آزاد و فرنگی بالای ۱۸ سال استان های کرمانشاه، گیلان و همدان بود. آزمودنی ها دست کم دارای ۴ سال سابقه کشتی و یک مقام قهرمانی استان بودند و طی یک سال گذشته دست کم در یک دوره مسابقه شرکت کرده بودند.

پس از انتخاب تصادفی آزمودنی ها (۱۰۰ آزاد کار و ۱۰۰ فرنگی کار)، آنها فرم پرسشنامه شامل ارزیابی آسیب های ستون فقرات در نواحی گردن، پشت، قفسه سینه و کمر را تکمیل کردند.

در این تحقیق آسیب هایی مدنظر بوده است که کشتی گیر را دست کم یک جلسه از تمرین محروم کرده و علاوه بر آن، وادار به درمان کرده باشد. در بخش ارزیابی ستون فقرات ۵۰ آزاد کار و ۵۰ فرنگی کار به طور تصادفی انتخاب شدند. ارزیابی کیفوز و لوردوز ستون فقرات به کمک دستگاه اسپاینال موس انجام گرفت. برای اندازه گیری، کشتی گیر در حالت آناتومیک ایستاد و سپس اسپاینال موس از مهره هفتم گردن تا مهره اول خاجی کشیده شده و نتایج آن روی دستگاه رایانه ثبت شد(۱). برای ارزیابی افتادگی سر به جلو از نمای ساجیتال، در حالتی که کشتی گیر در وضعیت آناتومیک است، از سر و گردن در دو حالت ایستاده و نشسته روی صندلی عکس برداری به عمل آمد، سپس زاویه کرانیوورتبرال گردن برای ارزیابی افتادگی سر به جلو با استفاده از نرم افزار اتوکد بررسی شد. زاویه کرانیوورتبرال، زاویه بین خط رابط مهره هفتم گردن و تراگوس گوش با محور افقی (ساجیتال) است(۸). محل زاویه کرانیوورتبرال در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱- محل زاویه کرانیوورتبرال

روش‌های آماری: در تحقیق حاضر از روش‌های آمار توصیفی به منظور توصیف و تشریح داده‌ها استفاده شد. سپس برای مقایسه آسیب‌های تنہ کشتی گیران آزاد و فرنگی و راستای ستون فقرات این دو گروه از آزمون تی مستقل استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و در سطح معنی‌داری $p \leq 0.05$ انجام گرفت. برای رسم نمودار از نرم‌افزار Excel استفاده شد.

نتایج و یافته‌های تحقیق

جدول ۱، آسیب‌دیدگی‌های کشتی گیران آزاد و فرنگی را در ناحیه تنہ نشان می‌دهد. آسیب‌های تنہ شامل آسیب گردن، پشت، قفسه سینه و کمر است. جدول ۲ نتایج آزمون t برای مقایسه آسیب‌های تنہ بین کشتی گیران آزاد و فرنگی را نشان می‌دهد.

جدول ۱ - مقایسه آسیب‌های تنہ بر حسب تعداد و درصد در کشتی گیران آزاد و فرنگی

مجموع	آخت کمر	آسیب منعلی کمر	آسیب منعلی کمر	آخت پشت	آسیب منعلی پشت	آسیب علالی پشت	تشکستگی نیزه	آخت نیزه	آسیب منعلی نیزه	آسیب منعلی نیزه	آسیب منعلی نیزه	مکان آسیب	گروه
۱۹۳	۶	۱۴	۳۵	۱۶	۸	۸	۲۹	۲	۱۹	۵۳	۵۳	تعداد	آزاد
۵۰/۳	۱/۶	۳/۶	۹/۱	۴/۲	۰/۵	۰/۵	۷/۶	۰/۵	۴/۹	۱۳/۸	۱۳/۸	درصد	آزاد
۱۹۱	۱	۲۱	۳۲	۶	۶	۹	۵۸	۰	۵	۴۳	۴۳	تعداد	فرنگی
۴۹/۷	۰/۳	۸/۱	۸/۳	۱/۶	۱/۶	۲/۳	۱۵/۱	۰	۱/۳	۱۱/۲	۱۱/۲	درصد	فرنگی
۳۸۴	۷	۴۵	۶۷	۲۲	۱۴	۱۷	۸۷	۲	۲۴	۹۶	۹۶	تعداد	مجموع
۱۰۰	۱/۸	۱۱/۷	۱۷/۴	۵/۷	۳/۶	۴/۴	۲۲/۷	۰/۵	۶/۲	۲۵	۲۵	درصد	مجموع

بنابر نتایج حاصل از جدول ۲، در آسیب‌دیدگی‌های ناحیه گردن بین کشتی گیران آزاد و فرنگی تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P=0.035$)، به طوری که آسیب گردن در آزادکاران به طور معنی‌داری بیشتر از

فرنگی کاران بود. اما در آسیب‌های عضلانی، مفصلی و جراحت ناحیه پشت و کمر بین دو گروه تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ($P=0.05$), همچنین بین شکستگی دنده در دو گروه تفاوت معنی‌داری وجود داشت ($P=0.033$), یعنی شکستگی دنده در فرنگی کاران بیشتر بود.

جدول ۲- نتایج آزمون t برای مقایسه آسیب‌های تنه بین کشتی‌گیران آزاد و فرنگی

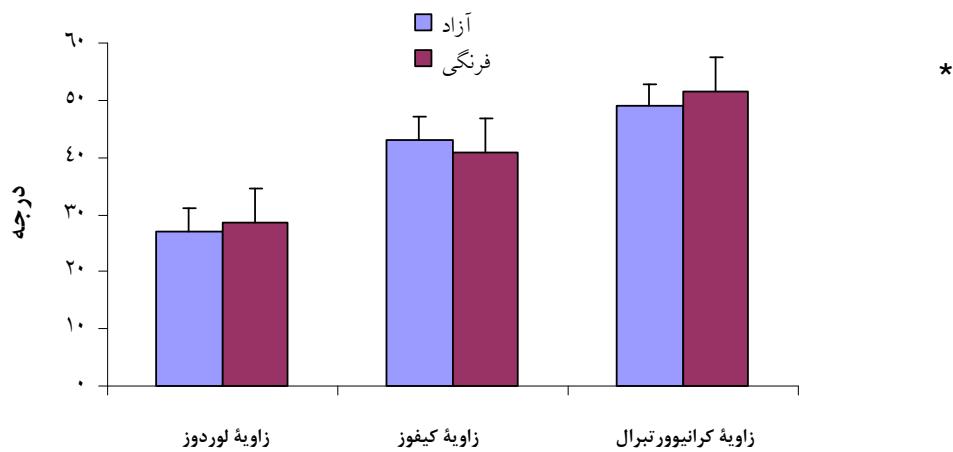
متغیر	آماره	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار t
گردن			۲/۳۵۸	۰/۰۳۵
پشت			۱/۱۶۸	۰/۲۴۳
کمر			۱/۲۱۴	۰/۳۶۱
دنده‌ها			- ۱/۹۷۵	۰/۰۳۳۴

جدول ۳ نتایج ارزیابی راستای ستون فقرات کشتی‌گیران آزاد و فرنگی را نشان می‌دهد. براساس این نتایج، اگرچه کیفوز در کشتی‌گیران آزاد از کشتی‌گیران فرنگی بیشتر بود، این تفاوت معنی‌دار نبود ($P>0.05$). همچنین اگرچه اندازه زاویه لوردوуз (لومبوساکرال) در فرنگی کاران بیشتر از کشتی‌گیران آزاد کاران بود، این تفاوت نیز معنی‌دار نبود ($P>0.05$). با وجود این بین افتادگی سر به جلو (زاویه کرانیوورتبرال) در این دو گروه تفاوت معنی‌داری مشاهده شد ($P\leq 0.05$) به طوری که اندازه این زاویه در کشتی‌گیران آزاد به طور معنی‌داری کمتر از فرنگی بود ($P=0.048$), به عبارتی دیگر، افتادگی سر به جلو در آزاد کاران به طور معنی‌داری بیشتر از فرنگی کاران بود.

جدول ۳- نتایج آزمون t برای مقایسه راستای ستون فقرات کشتی‌گیران آزاد و فرنگی

متغیر	آماره	سطح معناداری	درجه آزادی	مقدار t	انحراف از میانگین
زاویه کایفوز			۱/۴۶۶	۰/۱۴۶	۲/۱۴۰۰۰
زاویه لوردوуз			- ۰/۹۵۶	۰/۲۴۱	- ۱/۵۶۰۰۰
زاویه کرانیو ورتبرال			- ۲/۰۱۶	۰/۰۴۸	- ۲/۵۴۰۰۰

همچنین راستای ستون فقرات شامل زاویه کرانیوورتبرال، زاویه کیفوز و زاویه لوردوز کشتی گیران آزادکار و فرنگیکار در شکل ۱ به تصویر کشیده شده است. براساس این نمودار، همان طور که گفته شد، تفاوت زوایای کیفوز و لوردوز معنی دار نیست، اما زاویه کرانیوورتبرال در فرنگیکاران به طور معنی داری بیشتر از آزادکاران است.

شکل ۱- مقایسه راستای ستون فقرات کشتی گیران آزاد و فرنگی. (*: $P \leq 0.05$)

بحث و نتیجه‌گیری

آسیب‌های تنہ : به دلیل تفاوت‌های موجود در دو سبک آزاد و فرنگی، نوع آسیب دیدگی نیز در قسمت‌های مختلف بدن تفاوت دارد. در کشتی آزاد استفاده از پا برای حمله و دفاع مجاز است، اما در کشتی فرنگی استفاده از پا ممنوع است و فرنگیکاران بیشتر به سمت اجرای فنون پرتایی بالاتنه تشویق می‌شوند(۶). آسیب‌های تنہ شامل آسیب گردن، پشت، قفسه سینه و کمر است. در تحقیق حاضر بین آسیب گردن در دو گروه تفاوت معنی داری مشاهده شد. همچنین، آسیب شکستگی دنده نیز در بین دو گروه تفاوت معنی داری را

نشان داد. تفاوت سایر آسیب‌های ناحیه تنه بین دو سبک معنی‌دار نبود. در تبیین یافته‌های این تحقیق باید به سازوکار آسیب‌دیدگی تنه در کشتی‌گیران آزاد و فرنگی اشاره شود. آسیب‌دیدگی به پشت و شکستگی دندنه بیشتر در فنون خاک ایجاد می‌شود، مانند فن بارانداز که سبب فشار بیش از حد روی دندنه‌ها می‌شود و ممکن است موجب شکستگی دندنه شود^(۶)، اما دلیل تفاوت شکستگی دندنه در این دو گروه، متفاوت بودن قوانین دو سبک کشتی است. در کشتی فرنگی وجود خاک اجباری ۳۰ ثانیه‌ای در هر وقت موجب تاکید بیشتر مرتبان و کشتی‌گیران به اجرای فنون در خاک شده است. در هر وقت دو دقیقه‌ای کشتی، بعد از یک دقیقه، کشتی در دو وقت سی ثانیه‌ای در خاک دنبال می‌شود و کشتی‌گیران به نوبت در خاک حریف خود می‌نشینند. از این رو بیشتر نتایج کشتی فرنگی در خاک رقم می‌خورد. در نتیجه چون شکستگی دندنه بیشتر در فنون خاک ایجاد می‌شود، در فرنگی‌کاران این آسیب بیشتر رخ می‌دهد.

آسیب‌دیدگی گردن در کشتی‌گیران آزاد به طور معنی‌داری بیشتر از کشتی‌گیران فرنگی مشاهده شد. سازوکار آسیب‌دیدگی گردن در کشتی‌گیران آزاد و فرنگی تفاوت دارد. در کشتی آزاد، آسیب گردن بیشتر در اثر ضربه‌هایی که برای بر هم زدن تعادل حریف به پشت سر و گردن زده می‌شود پدید می‌آید و همچنین سر و گردن در آزادکاران در هنگام کشتی در جلو بدن قرار دارد و احتمال درگیر بودن این ناحیه از بدن هنگام اجرای فنون زیاد است، برای مثال زیرگیری ناموفق موجب در اختیار گرفتن سر و گردن توسط حریف و خیمه زدن او روی کشتی‌گیر مهاجم می‌شود، اما در کشتی فرنگی علت آسیب‌دیدگی گردن، بیشتر فنون پرتاپی مانند سالتو و سقوط کشتی‌گیر با گردن روی تشك است. اما اجرای فنون پرتاپی در این سطح از کشتی بسیار کم شده است و در صورت اجرا کشتی‌گیران به حدی با تجربه شده‌اند که در هنگام سقوط از سر و گردن خود محافظت می‌کنند. رضا سلطانی و همکاران^(۷) در مطالعه خود روی کشتی‌گیران آزاد و فرنگی، قدرت عضلات گردن را در کشتی‌گیران فرنگی بیشتر از آزادکاران گزارش کردند^(۸) و این با نتایج تحقیق حاضر همخوانی دارد، زیرا یکی از عوامل آسیب‌دیدگی گردن در کشتی‌گیران، ضعف عضلات این ناحیه است و شاید ضعف عضلات گردن در آزادکاران یکی از عوامل آسیب‌دیدگی بیشتر این گروه باشد.

راستای ستون فقرات: در تحقیق حاضر، افتادگی سر به جلو با اندازه‌گیری زاویه کرانیوورتبرال ارزیابی شد. در مطالعات مختلف از روش‌های متفاوتی برای اندازه‌گیری افتادگی سر به جلو استفاده شده است. مشخص شده

که این روش‌ها اعتبار درونی و بیرونی زیادی دارند، اما نگرانی زیادی در باره روایی روش‌های اندازه‌گیری سر به جلو وجود دارد. یکی از این نگرانی‌ها در مورد اندازه‌گیری زاویه کرانیوورتبرال است. این زاویه تا حدی تحت تاثیر قد افراد است، به طوری که با جابه‌جایی سر به جلو در افراد بلند قد نسبت به افراد کوتاه قد، زاویه بزرگ‌تری به دست خواهد آمد^(۵). در تحقیق حاضر برای رفع این ایراد، از کشته‌ی گیران تقریباً هم قد استفاده شد، به طوری که اختلاف میانگین قدی این ورزشکاران حدود ۳/۴ سانتی‌متر بود. همچنین در دو حالت نشسته و ایستاده زاویه کرانیوورتبرال اختلاف چندانی نداشت که این نشان دهنده عدم مداخله اختلاف قد کشته‌ی گیران در اندازه زاویه کرانیوورتبرال است. ایراد دیگر این روش، ترکیب شدن برخی پوسچرهای سر و شانه است مثلاً مقدار واقعی سر به جلو به وسیله پوسچر گردی شانه پنهان می‌شود. بنابراین، در تحقیق مذکور ورزشکارانی انتخاب شدند که دارای پوسچر گردی شانه نباشند. در تحقیق کیوانلو و همکاران (۱۳۸۷) نشان داده شد که بین نتایج حاصل از نرم افزار اندازه‌گیری کرانیوورتبرال و رادیوگرافی در ارزیابی سر به جلو، همبستگی معنی دار مثبتی ($P=0/30$) وجود دارد^(۳)، یعنی نتایج این دو روش آزمون همخوانی دارند. در افرادی که سر به جلو آنها شدیدتر است، اندازه این زاویه کمتر است. به عبارت دیگر، هر چه سر به جلو بیشتر باشد، اندازه زاویه کرانیوورتبرال کمتر است.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که بین زاویه کرانیوورتبرال در آزادکاران و فرنگی‌کاران تفاوت معنی‌داری وجود دارد. در تبیین یافته‌های این بخش از تحقیق می‌توان به عوامل مختلفی اشاره کرد. آزادکاران به دلیل مجاز بودن استفاده از اندام تحتانی در اجرای فنون و دفاع، گارد خود را پایین می‌آورند. این نوع گارد برای حمله و رسیدن به پای حریف و همچنین دفاع از زیرگیری حریف، وضعیت مناسبی است. در این نوع گارد، سر و گردن جلوتر از بدن قرار می‌گیرد و این موجب جلوتر آمدن مرکز ثقل بدن می‌شود، در نتیجه جاذبه زمین، نیروی بیشتری روی سر و گردن کشته‌ی گیر آزادکار وارد می‌کند و این موضوع در درازمدت سبب کشیدگی عضلات پایین گردن می‌شود. برای جبران این وضعیت، عضلات بالای گردن سبب اکستشن مهره‌های فوکانی گردن می‌شوند و همین عامل، کوتاهی عضلات قسمت بالای گردن را در پی دارد. اما فرنگی‌کاران گارد خود را بالا می‌آورند و این باعث برداشته شدن فشار از سر و گردن می‌شود. یکی از عوامل افتادگی سر به جلو، ریز ضرباتی است که به سر و گردن وارد می‌شود که در درازمدت، جابه‌جایی سر به سمت جلو را در پی دارد^(۳). در کشته آزاد برای برهم زدن تعادل حریف و اجرای فنون، به طور مداوم دستها روی سر و گردن حریف کار می‌کند که

در اغلب موارد این کار کردن دست‌ها با ضربه یا کشیدن سر حریف به سمت جلو همراه است. اما فرنگی کاران نیروی دست‌هایشان را بیشتر بر کتفها و زیر کتفها وارد می‌کنند و نسبت به آزادکاران کمتر روی سر و گردن کار می‌کنند.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد که بین زاویه کیفوز در کشتی گیران آزاد و فرنگی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد، اما اندازه این زاویه در کشتی گیران آزاد بیشتر از فرنگی کاران بود. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق رجبی و همکاران (۲۰۰۷) در بررسی مقایسه‌ای زاویه کیفوز در کشتی گیران آزاد و فرنگی، همخوانی دارد. آنها نشان دادند که اندازه این زاویه در آزادکاران بیشتر از فرنگی کاران و گروه غیرورزشکار است. از دلایل مهم تفاوت زاویه کیفوز در این دو گروه، می‌توان به سبک کشتی آنها اشاره کرد. وجتیس و همکاران^۱ (۲۰۰۰) در تحقیق درباره کیفوز پشتی ورزشکاران، بیان داشتند بین شدت فعالیت ورزشی و اندازه کیفوز پشتی رابطه مستقیم وجود دارد(۵). گاردگیری کشتی آزاد طوری است که ورزشکار برای اجرای فنون و گرفتن حالت دفاعی ارتفاع بدن خود را پایین می‌آورد و این نوع گاردگیری با خم شدن به سمت جلو همراه است. همچنین در چنین وضعیتی امکان زیرگیری سریع‌تر برای کشتی گیر آزادکار مهیا می‌شود و کشتی گیر در زمان کوتاه‌تری به پاهای حریف می‌رسد. این پوسچر در زمان طولانی در هنگام تمرین، مسابقه، مرور فن و سایه اندختن‌ها سبب افزایش زاویه کیفوز می‌شود. اما فرنگی کاران به دلیل اینکه حریف اجازه اجرای فن در پایین‌تنه را ندارد، با اطمینان گارد خود را بالا می‌آورند و بالاتنۀ خود را راست نگه می‌دارند و کیفوز کمتری را در ناحیه پشت خود ایجاد می‌کنند. چنین گاردي در کشتی گیران فرنگی، امکان اجرای فنون پرتایی سریع مانند فن کمر و فیتو را میسر می‌کند و همچنین اجرای چنین فنونی سبب افزایش قدرت عضلات پشت فرنگی کاران نسبت به آزادکاران می‌شود و این به کاهش کیفوز پشت در فرنگی کاران می‌شود(۱۳).

نتایج این تحقیق نشان داد که از نظر زاویه لوردوуз(لومبو ساکرال) بین کشتی گیران آزاد و فرنگی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد، اما این زاویه در کشتی گیران فرنگی، بیشتر از کشتی گیران آزادکار است. متاسفانه، در مورد زاویه لوردوуз در کشتی گیران مطالعات کمی صورت گرفته، اما در سایر رشته‌های ورزشی مانند ژیمناستیک و دو و میدانی تحقیقات متعددی به انجام رسیده است که نتایج آنها نشان می‌دهد که در این رشته‌ها ورزشکار

برای اجرای بهتر مهارت‌ها وضعیت‌های نامناسبی در ستون فقرات ایجاد می‌کند که در درازمدت به تغییر شکل ستون فقرات منجر می‌شود(۱۳). در تبیین یافته‌های این بخش از تحقیق باید گفت تفاوت در نوع گارد و همچنین تفاوت در اجرای فنون ممکن است علت بیشتر بودن زاویه لوردوز در فرنگی‌کاران باشد. نوع گارد کشتی گیران فرنگی به گونه‌ای است که سر و گردن را به صورت مستقیم نگه می‌دارند و فشار حرفی روی تن، سبب عقب رفتن تن و افزایش قوس کمر می‌شود همچنین فرنگی‌کاران در اجرای بعضی فنون مانند سالتو، باید حرفی را از زمین بکنند و مقداری از نیروی لازم برای این کار را عضلات راست‌کننده ستون فقرات فراهم می‌کند. تکرار این حرکات در تمرین و مسابقه و همچنین لیفت کردن وزنه به مدت طولانی سبب کوتاه شدن عضلات و لیگامنت‌های پایین کمر می‌شود و همین به افزایش قوس کمر می‌انجامد.

نتایج تحقیق حاضر به طور کلی نشان داد که بین زاویه کرانیوورتبرال آزادکاران و فرنگی‌کاران تفاوت معنی داری وجود دارد، اما بین زاویه کیفوز و لوردوز آنها تفاوت معنی داری وجود ندارد، همچنین در بخش آسیب‌دیدگی‌های تنه نشان داده شد که آسیب‌دیدگی گردن در آزادکاران به طور معنی داری بیشتر از فرنگی‌کاران بود، اما شکستگی دنده در کشتی گیران فرنگی بیشتر بود. در آسیب‌های عضلانی، مفصلی و جراحت ناحیه پشت و کمر بین دو گروه تفاوت معنی داری مشاهده نشد. با توجه به آسیب‌دیدگی بیشتر در گردن کشتی گیران آزاد این نیاز حس می‌شود که در نوع اجرای فنون، آموزش بهتری داده شود، زیرا یکی از عوامل آسیب‌دیدگی گردن، اجرای ناقص زیرگیری‌ها و سایر فنون است که موجب گیر افتادن گردن در دستان حرفی می‌شود. از آنجایی که کشتی گیران از سنین کم وارد این رشته می‌شوند، سیستم عضلانی آنها مستعد تطبیق با شرایط این رشته خواهد بود. فرنگی‌کاران زاویه کرانیوورتبرال بیشتری دارند، بنابراین باید بر تقویت متعادل عضلات گردن تاکید شود و به کشتی گیران فرنگی آموزش داده شود که برای لیفت کردن حرفی در تمرین و مسابقه با خم کردن زانو عضلات چهارسر را به جای بازکننده ستون فقرات به کار گیرند. نکته مهم این است که کشتی فرنگی در فنونی مانند سالتو، نیازمند لیفت کردن، چرخاندن و پرتاب کردن حرف است، بنابراین عضلات ستون فقرات این دسته از ورزشکاران، علاوه بر قدرت باید از انعطاف‌پذیری مناسبی برخوردار باشد تا عمل چرخش کمر را به خوبی انجام دهد.

منابع و مأخذ

- ۱.رجبی، رضا. (۱۳۸۷). "آزمایشگاه حرکات اصلاحی". چاپ اول، ص ۲۶، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۲.علیزاده، محمدحسین. (۱۳۷۸). "نقش وضعیت بدنی در ورزش". فصلنامه المپیک شماره ۳ و ۴، انتشارات کمیته ملی المپیک.
- ۳.کیوانلو، فهیمه. بهپور، ناصر. (۱۳۸۷). "بررسی ارتباط سر به جلو با کاهش و افزایش لوردوز گردنی". صص ۹۱-۷۵، پایاننامه کارشناسی ارشد، دانشگاه رازی کرمانشاه.
- 4.Albert, W., Pearsall, M.D., Russell, Jr. (2000). "Ipsilateral Clavicle Fracture, Sternoclavicular Joint Subluxation, and Long Thoracic Nerve Injury: An Unusual Constellation of Injuries Sustained During Wrestling". *American journal of sport medicine*, 28:904.
- 5.Chansirinukor, W., Wilson, D., Grimmer, K., Dansie, B. (2001). "Effect of backpack on student: measurement of cervical and shoulder posture". *Aust J Phisiotrapy*, 47: PP:110-116.
- 6.Estwanik, J.J., Bergfeld, J., Carty, T. (1978). "Report of injuries sustained during the United States Olympic wrestling trials". *Am J Sports Med*, 6: PP:335–340.
- 7.Ewett, T., Pasque, C., Heyl, R., Wroble, R. (2005). "Epidemiology of Pediatric Sports Injuries, Individual Sports: Wrestling Injuries". *Med Sport Sci*. Basel, Karger, 2005, vol 48, PP: 152-178.
- 8.Fernández-de-Las-Peñas, C., Cuadrado, M.L., Pareja, J.A. (2006). "Myofascial Trigger Points, Neck Mobility and Forward Head Posture in Unilateral Migraine Cephalgia". September, 26: PP:1061-1070.
- 9.Kersey, R.D., Rowan L. (1983). "Injury account during the 1980 ncca wrestling championship". *Am J Sports Med*. May-Jun; 11(3): PP:147-51.

10. Micheli, L.J. (1994). "Spine and chest wall". IN: Robert JJ. and John L. Current review of sports Medicine. PP: 2-14.
11. Pascoe, D.D., Pascoe, D.E., Wang, Y.T., Shim, D.M., Kim, C.K. (1997). "Influence of carrying book bags on gait cycle and posture of youth". *Ergonomics*, 40: PP:631-641.
12. Rajabi, R., Doherty, P., Goodarzi, M., Hemayattalab, R. (2007). "Comparison of thoracic kyphosis in two groups of elite Greco-Roman and freestyle wrestlers and a group of non-athletic participants". *Br J Sports Med*, 42(3): PP:229-232.
13. Rezasoltani, A., Ahmadi, A., Nehzate-Khoshroh, M., Forohideh, F., Ylinen, J. (2005). "Cervical muscle strength measurement in two groups of elite Greco-Roman and free style wrestlers and a group of nonathletic Subjects". *Br J Sports Med*, 39: PP: 440–443.
14. Stephanie, M., Keith, G. (1999). "Abdominal endurance and its association with posture and low back pain" *Phisiotravy*, 85(4): PP:211-218.
15. Wojtys, E.M., Ashton-Miller, J.A., Huston, L.J., Moga, P.J. (2000). "The association between athletic training time and the sagittal curvature of the immature spine". *Am J Sports Med*; 28:PP:490–498.
16. Yard, E.E., Costock, R.D. (2008). "A comparison of pediatric freestyle and Greco-roman wrestling injuries sustained during a 2006 US national tournament". *Scandinavian journal of medicine and science in sports*: PP:491-497.